

Genomförande av beslut om nytt märkämne för bränslen – Ändrat färgkrav

September 2023

Promemorians huvudsakliga innehåll

Promemorian innehåller ett förslag till förordning om ändring i förordningen (2022:181) om skatt på energi.

Genom en tidigare ändring i nämnda förordning (se SFS 2023:141) anpassades de svenska bestämmelserna till kommissionens genomförandebeslut (EU) 2022/197 av den 17 januari 2022 om fastställande av en gemensam märkning för beskattningsändamål av dieselbrännolja och fotogen genom att det nuvarande märkämnet vid märkning av bränslen i vissa fall, ”Solvent Yellow 124”, ersattes med det nya gemensamma märkämne som följer av kommissionens genomförandebeslut, ”Accutrace™ Plus”. En följdändring gjordes också i bestämmelsen om det färgämne som ska användas tillsammans med märkämnet, i fråga om vilken färg som det färdiga bränslet ska ha.

En justering föreslås nu av bestämmelsen om det färgämne som ska användas tillsammans med märkämnet så att det anges att inblandningen ska ge den färdiga produkten en tydligt blå, blågrön eller grön färg i stället för att ge en klar blå färg. Ändringen föreslås träda i kraft den 15 december 2023 men tillämpas retroaktivt från den 1 juli 2023.

Innehållsförteckning

1	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2022:181) om skatt på energi	4
2	Bakgrund.....	5
3	Ändrat färgkrav för det färdiga bränslet.....	5
4	Konsekvenser.....	8

1 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2022:181) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 18 § förordningen (2022:181) om skatt på energi ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §¹

En oljeprodukt ska enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 a och 9 § lagen (1994:1776) om skatt på energi anses vara försedd med

1. märkämnade om den innehåller minst 9,5 och högst 14,25 milligram butoxibensen (CAS-nummer 1126–79–0) per liter olja, och

2. färgämne om den innehåller ett stabilt blått färgämne som är ett derivat av 1,4-diaminoantrakinon av sådan halt att oljan får en *klar* blå färg.

2. färgämne om den innehåller ett stabilt blått färgämne som är ett derivat av 1,4-diaminoantrakinon av sådan halt att oljan får en *tydligt* blå, *blågrön* eller *grön* färg.

Med CAS-nummer avses sådan unik numerisk identifiering av kemisk förening som tilldelas av The American Chemical Society genom dess avdelning Chemical Abstracts Service (CAS).

-
1. Denna förordning träder i kraft den 15 december 2023.
  2. Bestämmelsen i 18 § första stycket 2 i den nya lydelsen tillämpas dock för tid från och med den 1 juli 2023.

2 Bakgrund

Enligt rådets direktiv 95/60/EG av den 27 november 1995 om märkning för beskattningsändamål av dieselbrännolja och fotogen, det s.k. märkämnesdirektivet, ska dieselbrännolja enligt KN-nummer 2710 00 69 och fotogen enligt KN-nummer 2710 00 55, som har släppts för konsumtion helt befriade från punktskatt eller till nedsatta punktskattesatser märkas med ett gemensamt märkämne. KN-numret 2710 00 69 motsvarar i dag KN-nummer 2710 19 43, 2710 19 46, 2710 19 47, 2710 19 48, 2710 20 11, 2710 20 16 och 2710 20 19, medan KN-numret 2710 00 55 i dag motsvarar KN-nummer 2710 19 25.

Det gemensamma märkämnet fastställs av Europeiska kommissionen genom s.k. genomförandebeslut. Det gemensamma märkämnet har sedan lång tid varit en produkt som identifieras med den vetenskapliga benämningen N-etyl-N-[2-(1-isobutoxi)etyl]-4-(fenylazo)anilin (Solvent Yellow 124). Detta fastställdes senast genom kommissionens genomförandebeslut (EU) 2017/74. I artikel 2 i genomförandebeslut (EU) 2017/74 föreskrevs det att beslutet skulle ses över senast den 31 december 2021, mot bakgrund av den tekniska utvecklingen när det gäller märkningssystem och behovet av att motverka bedräglig användning av energiprodukter som är befriade från punktskatt eller som omfattas av nedsatt punktskattesats.

I januari 2022 beslutade kommissionen därefter om ett nytt märkämne Accutrace™ Plus genom kommissionens genomförandebeslut (EU) 2022/197 av den 17 januari 2022 om fastställande av en gemensam märkning för beskattningsändamål av dieselbrännolja och fotogen. Genom beslutet upphävs genomförandebeslut 2017/74. Under en övergångsperiod som löper ut den 18 januari 2024 får dock medlemsstaterna välja att använda Solvent Yellow 124 eller Accutrace™ Plus som gemensamt märkämne.

För att genomföra beslutet i svensk lagstiftning remitterade Finansdepartementet i juni 2022 en promemoria Genomförande av beslut om nytt märkämne för bränslen. Remissvaren finns tillgängliga i Finansdepartementet (Fi2022/02151). En ändring i förordningen (2022:181) beslutades därefter den 16 mars 2023, SFS 2023:141. Genom ändringen infördes bestämmelser om det nya märkämnet i förordningen. En ändring gjordes också i de nationella bestämmelserna om färgämne.

3 Ändrat färgkrav för det färdiga bränslet

Förslag: En justering görs i bestämmelsen om färgämne innebärande att det färdiga bränslet ska ha en tydligt blå, blågrön eller grön färg.

Ändringen föreslås träda i kraft den 15 december 2023. Bestämmelsen i den nya lydelsen föreslås dock tillämpas retroaktivt från och med den 1 juli 2023.

Skälen för förslaget: Av kommissionens genomförandebeslut (EU) 2022/197 följer att medlemsstaterna senast den 18 januari 2024 ska övergå till ett nytt märkämne, Accutrace™ Plus. Detta har genomförts i svensk rätt genom de ändringar i 18 § förordningen (2022:181) om skatt på energi som beslutats genom SFS 2023:141. Ändringarna trädde i kraft den 1 juli 2023 men under en övergångsperiod fram till och med den 17 januari 2024 anses även bränsle med det tidigare märkämnet såsom bränsle som är försett med märkämne.

Utöver det gemensamma märkämnet har ett flertal medlemsstater, bl.a. Sverige, i dag nationella krav på att märkt bränsle även innehåller ett eller flera färgämnen. Kommissionens beslut om ett nytt gemensamt märkämne påverkar inte medlemsstaternas möjligheter att ställa krav på användande av färgämnen. Det nya märkämnet är färglöst. Användandet av ett färgämne bidrar till att underlätta kontrollen av märkta bränslen. Det bedömdes mot denna bakgrund i den promemoria som remitterades i juni 2022 att det nuvarande kravet på att utöver märkämnet även använda ett färgämne inte borde ändras. I nämnda promemoria gjordes även bedömningen att det blå färgämne som använts sedan längre tid skulle behållas. Mot bakgrund av den information som var tillgänglig vid beslutet föreslogs dock en följdändring i bestämmelsen om färgämne så att det angavs att färgämne skulle tillsättas i sådan halt att bränslet får en klar blå färg (i stället för tidigare skrivning om en klar grön färg). Detta grundades på det faktum att det tidigare märkämnet Solvent Yellow 124 har en gul färg, vilket medförde att en blandning med ett blått färgämne gav en grön färg på det färdiga bränslet. Det nya märkämnet Accutrace PLUS är ofärgat och det antogs därmed att färgen på det färdiga bränslet skulle förändras till blått.

Vid remitteringen tillstyrkte Drivkraft Sverige förslaget att bibehålla det blåa färgämnet. Övriga remissinstanser hade inte några synpunkter.

Den förordningsändring som beslutades den 16 mars 2023 innebar att det av bestämmelsen i 18 § första stycket 2 förordningen om skatt på energi följer att det till bränslet ska tillsättas ett blått färgämne av sådan mängd att bränslet får en klar blå färg.

Finansdepartementet har nu fått information om att färgen på det färdiga bränslet, efter inblandning av föreskrivna märk- och färgämnen kan variera beroende på vilken kvalitet på bränsle som använts. Vid vissa bränslekvaliteter kommer färgen även fortsättningsvis kunna vara grön eller en nyans på en skala mellan grön och blå. Detta då den gulaktiga färgen på vissa bränslekvaliteter får sådant genomslag att den färdiga bränsleblandningen, trots frånvaron av Solvent Yellow 124, inte blir klart blå. Det krav som uppställs genom formuleringen om ”klar blå färg” förefaller därmed inte vara möjligt att uppfylla vid alla bränslekvaliteter.

Det finns mot denna bakgrund anledning att överväga att på nytt ändra bestämmelsen i förordningen för att bestämmelsens formulering inte ska riskera att oavsiktligt påverka vilka bränslekvaliteter som kan användas såsom bränslen försedda med märk- och färgämne.

En sådan ändring skulle kunna utformas på olika sätt. Ett alternativ vore att försöka behålla den tidigare gröna färgen på det färdiga bränslet. För att uppnå detta skulle det dock vara nödvändigt att antingen byta ut det nuvarande blå färgämnet mot ett annat färgämne eller komplettera med ett gult färgämne. Det senare skulle t.ex. kunna göras genom att återinföra

kravet på Solvent Yellow 124, men denna gång i egenskap av färgämne i stället för märkämn. Ett annat alternativ vore att acceptera att det färdiga bränslet kan få olika färg på en skala mellan blått och grönt beroende på den bränslekvälitet som färg- och märkämn blandas med och anpassa bestämmelsens lydelse till detta.

Det finns såväl fördelar som nackdelar med de olika alternativen. Värt att beakta är att en övergång redan har påbörjats till det nya märkämn vilket blir obligatoriskt från den 18 januari 2024. Det är viktigt att den lösning som nu väljs avseende färgämnet inte ytterligare försvårar övergången till det nya märkämn.

En enhetlig färg på det färdiga bränslet gör det enklare att hänvisa till bränslen som är försedda med märk- och färgämnen. Möjligheten att enklare känna igen bränslena genom en enhetlig färg kan underlätta i samband med kontroller och även för den som ska bedöma om det är tillåtet att använda ett visst bränsle i en fordonstank. Det finns därmed fördelar med en enhetlig färg. Ett byte till ett helt nytt färgämne skulle dock ställa krav på mer omfattande analyser av lämpliga ämnen och bedöms inte vara möjligt att göra i ett kortsiktigt perspektiv. Att behålla ett krav på tillsats av Solvent Yellow 124 skulle vara möjligt, men skulle medföra tillkommande kostnader för berörda företag. I ett kortsiktigt perspektiv inför övergången till nytt märkämn senast den 18 januari 2024 kan det även medföra svårigheter för de företag som nu påbörjat en övergång till blandningar utan Solvent Yellow 124 att återgå till att tillföra det ämnet.

Sammantaget görs bedömningen att det i det nuvarande läget är lämpligast att acceptera att det färdiga bränslet får en färg som kan variera beroende på bränslekvälitet. Det bör dock i den aktuella bestämmelsen framgå att färgämnet ska tillsättas i sådan halt att bränslet får en tydlig färg. Denna färg bör dock kunna vara blå, grön eller någon stans på en skala mellan dessa färger som bör uttryckas genom tillägg av uttrycket blågrön. Bestämmelsen föreslås därför utformas så att det blåa färgämnet ska tillsättas i sådan halt att oljan får en tydligt blå, blågrön eller grön färg.

Om det framöver framkommer att denna lösning skapar problem, t.ex. i den praktiska hanteringen eller vid kontroller, får det övervägas på nytt om en annan lösning bör genomföras.

Den föreslagna ändringen bör träda i kraft så snart som möjligt, vilket i nuläget bedöms vara den 15 december 2023. De övergångsbestämmelser som gäller enligt SFS 2023:141 innebär att den äldre lydelsen av 18 § gäller fram till och med den 17 januari 2024. Detta innebär att ett bränsle som har en klar grön färg kommer anses som försett med färgämne även under perioden 1 juli 2023 till den 17 januari 2024. För att säkerställa att det oförutsedda problemet kring slutlig färg i olika dieselkvaliteter inte medför att det uppkommer oavsedda skattemässiga effekter avseende eventuella bränslen som inte har uppnått fullt ut en färg som kan anses uppfylla "klar grön" eller "klar blå" föreslås dock den nya bestämmelsen tillämpas retroaktivt från den 1 juli 2023.

4 Konsekvenser

I detta avsnitt redogörs för förslagets effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella ärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Syfte och alternativa lösningar

Förslaget innebär att bestämmelserna om färgämne anpassas till ny information kring färgämnets effekt i olika bränslekvaliteter.

Ett alternativ skulle vara att ta bort kravet på färgämne. Det skulle innebära sämre kontrollmöjligheter för myndigheterna och svårigheter även för andra aktörer att se om ett bränsle är märkt. Ett annat alternativ vore att behålla bestämmelsen som den är. Det skulle dock innebära att det krav som uppställs i bestämmelsen bara kan uppfyllas utan ytterligare åtgärder för vissa bränslekvaliteter vilket skulle innebära en olik behandling. I avsnitt 3 beskrivs även alternativen att byta färgämne eller ha två färgämnen.

Offentligfinansiella effekter

Förslaget bedöms inte få några offentligfinansiella effekter.

Effekter för företag och enskilda

Ändringen avseende färgen på det färdiga bränslet kan eventuellt kräva vissa uppdateringar av information och specifikationer för berörda företag. Ändringen kommer samtidigt att underlätta för de företag som märker bränsle i sina skatteupplag eller tullager eftersom det innebär att det går att uppfylla bestämmelsen om färgat bränsle även med en mer gulaktig bränslekvalitet. Det kommer även att underlätta för de företag som använder skattebefriad diesel eller eldningsolja. Detta är bland annat företag som sysslar med sjöfart, flygbolag och tågoperatörer.

Förslaget bedöms inte ha några effekter för enskilda.

Effekter för myndigheter och domstolar

Förslaget innebär att de myndigheter som har ansvar att kontrollera märkning och färgning och användning av märkt bränsle, dvs. Skatteverket, Tullverket, Kustbevakningen och Polismyndigheten behöver anpassa sin kontrollverksamhet till den nya färgen på bränslet. Det kan innebära behov av informationsinsatser internt och externt. Eventuella tillkommande kostnader ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar. Förslaget bedöms inte påverka antalet mål eller på annat sätt påverka arbetsbelastningen i förvaltningsdomstolarna och inte heller medföra några ökade kostnader för andra myndigheter.

Förslagets förenlighet med EU-rätten

Användandet av nationella krav på färgämne är inte reglerat på EU-nivå.

Övriga effekter

Förslaget bedöms inte få påverkan på den ekonomiska jämställdheten, sysselsättningen, miljön, integrationen, eller den kommunala självstyrelsen. Inga särskilda informationsinsatser bedöms nödvändiga utöver det som är beskrivet för myndigheterna.